

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

MUHOFAZA ETILADIGAN TABIIY HUUDDLAR

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 500 000 – Tabiiy fanlar, matematika va statistika

Ta'lim sohasi: 520 000 – Atrof-muhit

Mutaxassislik: 70520202 – Ekologiya

Samarqand – 2025

Fan/modul kodi METXTF2203	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6
Fan/modul turi Tanlov	Haftadagi dars soatlari 6		
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar	90	90	180
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad- noyob, qimmatli tabiiy obyektlar va majmualarni, o'simliklar va hayvonlarning irsiy fondini saqlab qolishdan, inson faoliyatining tabiatga salbiy ta'sir ko'rsatishi oldini olishdan, tabiiy jarayonlarni o'rganishdan, atrof tabiiy muhit monitoringini olib borishdan, ekologik ma'rifat va tarbiyani takomillashtirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi- yerning va (yoki) suv kengliklarining (akvatoriya) ustuvor ekologik, ilmiy, madaniy, estetik, rekreatsiya va sanitariya-sog'lomlashtirish ahamiyatiga molik bo'lgan, xo'jalik maqsadidagi doimiy yoki vaqtincha foydalanishdan to'liq yoki qisman chiqarilgan uchastkalari muhofaza etiladigan tabiiy hududlarlar xaqida umumiy tushunchalarga ega bo'lish.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Kirish. Fanning maqsadi va vazifasi.</p> <p>«Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar» fanining o'rganish obyekti, mazmuni va mohiyati, maqsad va vazifalari, ahamiyati. Yer yuzida dastlabki muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning tashkil etilishi.</p> <p>2-mavzu. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar kategoriyalar.</p> <p>Davlat qo'riqxonalari, buyurtmaxona, milliy tabiat bog'i, tabiat yodgorliklar, pitomniklar va tabiiy landshaftlar.</p> <p>3-mavzu. Davlat qo'riqxonalar.</p> <p>Davlat qo'riqxonalariga qo'yiladigan talablar. O'zbekiston davlat qo'riqxonlari, umumiy xarakteristikasi hamda ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi.</p> <p>4-5-mavzular. Qizilqum davlat qo'riqxonasi.</p> <p>Qo'riqxona joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi.</p> <p>6-mavzu. Shahar metabolizmi.</p> <p>Markaziy Osiyo shaharlari tarkibi va tashkilatlanishi. O'zbekiston shaharlarining tipologiyasi. Mintaqa mamlakatlari iqtisodiyotida shaharlarning</p>		

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, 70520202 – Ekologiya mutaxassislari magistr talabnlari uchun "Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

T A Q R I Z

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining Biologiya, ekologiya va dorivor o'simliklar kafedrasi prof.X.T.Boymurodov va v.b.dotsent N.A.Egamberqulov tomonidan tuzilgan bo'lib, magistratura mutaxassislari bo'yicha magistr talabnlari tayyorgarligining zaruriy mazmuni va darajasiga qo'yilgan talablarga mos ravishda tayyorlangan.

"Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fan sifatida uning fanlar sistemasiidagi o'rni, fanining o'rganish obyekti, mazmuni va mohiyati, maqsad va vazifalari, ahamiyati. Yer yuzida dastlabki muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning tashkil etilishi. Davlat qo'riqxonalari, buyurtmaxonalar, milliy tabiat bog'i, tabiat yodgorliklari, pionniklar va tabiiy landshaftlar. Davlat qo'riqxonalariga qo'yiladigan talablar. O'zbekiston davlat qo'riqxonalari, umumiy tavsifi hamda ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi. Qo'riqxonalar joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi haqida umumiy tushunchalar beriladi.

Talabalar "Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fanining o'rganish davomida zoolog, qimmatli tabiiy obyektlar va muammolari, o'simliklar va hayvonlarning irlay fondini saqlab qolishdan, inson faoliyatining tabiatga salbiy ta'sir ko'rsatishini oldini olishdan, tabiiy jarayonlarni o'rganishdan, aholi tabiiy muhit monitoringini olib borishdan, ekologik mas'uliyat va turbiyani takomillashtirishdan iborat. Yerning va suv kengliklarining (okvatoriyalarning) ustaxon ekologik, ilmiy, madaniy, esetuk, rekreatsiya va sanatoriya-sog'lomlashtirish ahamiyatiga e'lon bo'lgan, xo'jalik maqsadidagi doimiy yoki vaqtincha foydalanishdan to'liq yoki qisman chiqarilgan uchastchalari muhofaza etiladigan tabiiy hududlar bo'yicha tizimlashtirilgan nazariy bilimlar, ko'nikmalar va malakalarga ega bo'ladi.

Fan dasturi fanining mazmunidan kelib chiqib DTS standart talablarga mos tarzda tuzilgan bo'lib "Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fanidan olgan nazariy bilimlarni mustahkamlash uchun bir qator amaliy mashg'ulotlar tavsiya etilgan.

Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar fanidan tayyorlangan fan dasturi Oliy ta'limning malaka talablariga mos keladi va u yuqorida ko'rsatilgan mutaxassislilik bo'yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlash imkoniyatini beradi.

Samarqand agronovatsiyalar va tadqiqotlar instituti Dorivor o'simliklar va ozuq-ovqat texnologiyasi kafedrasi v.b. dotsenti, b.f.f.d. y.f.d.

E.F. Isomov

o'rni.

7-8-mavzular:Zomin davlat qo'riqxonasi.

Qo'riqxona joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi.

9-10-mavzular. Zarafshon davlat qo'riqxonasi.

Qo'riqxona joylashuvi tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi.

11-mavzu: Yashil maydon va ekologik infratuzilma

Yashil O'simliklar ozuka va kislorod manbaidir. O'simliklarga quyiladigan talablar. O'simliklarning fitonitiddari. O'simliklarni shovqin sindirishdagi ahamiyati. O'simliklarni shamolini tushirishdagi ahamiyati. O'simliklarga quyiladigan ekologik talablar. Shahar va sanoat korxonalari atrofidagi kuklamzor zonalar. Himoya zonalar.

12-mavzu. Surxon davlat qo'riqxonasi.

Qo'riqxona joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi.

13-mavzu. Hisor davlat qo'riqxonasi.

Qo'riqxona joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turlar tarkibi.

14-mavzu.Sanoat simbiozi: imkoniyatlar va muammolar.

Sanoat simbiozi: imkoniyatlar va muammolar, simbiozning kuchayishi uchun,uning fazoviy jihatlarini o'z ichiga oladi. Ekologiya uchun tizimlar va dizayn infratuzilmalar sanoat parklari.

15-mavzu. Davlat buyurtmaxonalari.

Davlat buyurtmaxonalarga qo'yiladigan talablar va ularning ishlash faoliyati. O'zbekiston davlat buyurtmaxonalari, umumiy xarakteristikasi hamda ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi.

16-mavzu. Milliy tabiat bog'lari.

Dunyodagi milliy tabiat bog'lari va ularning insonlar hayotidagi ahamiyati. O'zbekiston milliy tabiat bog'lari.

17-mavzu. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlardan

oqilona foydalanish.

Ular orqali o'simlik va hayvonot dunyosini himoyalash, bioxilma-xillikni ta'minlash, inson manfaatlari yo'lida ko'plab sohalarda foydalanish.

18-mavzu. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning qonun va qonun osti hujjatlarida o'z aksini topishi.

«Hayvonot dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish to'g'risida»gi, «O'simlik dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish to'g'risida»gi, «O'rmon to'g'risida» gi Qonuni.

19-mavzu. Tabiiy resurslar, ularni klassifikatsiya tamoyillari.

Tabiiy resurslar haqida tushuncha. Tabiiy resurslarning klassifikatsiya tamoyillari. Tabiiy resurslarga ta'sir ko'rsatadigan omillar. Tabiiy resurslardan foydalanish etikasi. Tabiiy resurslar muvozanatining buzilishini salbiy oqibatlarini. Tabiiy resurslardan foydalanishda chiqindisiz va kamchiqindili texnologiyalarini joriy qilish. Ikkilamchi resurslarni ishlab chiqarishda qaytadan qo'llashni istiqbolli.

20-mavzu. Orol va orol bo'yi muammosi sharoiti va favqulodda holat.

Orol va orol bo'yi muammosining kelib chiqish sabablari. Orol va orol bo'yi sharoitidagi favqulodda holat. Orol va orol bo'yi sharoitidagi favqulodda holatni bartaraf etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar. A'trof-muhitni ekologik muammolari «Issiqxona samarasi» (Parnikoviy effekt»). Iqlim o'zgarishi. Ozon tuznugi muammosi. Chuchuk suv muammolari. Cho'llanish va sho'rlanish ekologik muammolari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar kategoriyalari.
2. Davlat qo'riqxonalari va ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi.
3. Buyurtmaxonalarning tabiatni muhofaza qilishdagi amaliy ahamiyati.
4. Milliy tabiat bog'i va ulardan foydalanish.
5. Tabiat yodgorliklar, pitomniklar va tabiiy landshaftlar.
6. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlardan oqilona foydalanishning qonuniy asoslari.
7. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning qonun bilan himoyalanganligi.
8. O'zbekistonda muhofaza etiladigan tabiiy hududlar tizimini.
9. Inson faoliyati natijasida tabiiy landshaftlarga salbiy oqibatlarni baholash va bashorat qilish.
10. O'zbekistonning tabiiy-geografik zonalarini sifatini yaxshilash.
11. Ekologik xavfsiz barqaror rivojlanishi maqsadida injenerlik, iqtisodiy, tashkiliy-huquqiy va ijtimoiy qarorlarni optimizatsiya qilish.
12. O'zbekistondagi mavjud muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning faoliyatiga innovatsion yangiliklarni kiritish.
13. Fanning strategik maqsadida aholida ekologik dunyoqarashni va madaniyatni shakillantirish.
14. «Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar» fanining o'rganish obyekti, mazmuni va mohiyati, maqsad va vazifalari, ahamiyati.
15. Davlat qo'riqxonalari va ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi.
16. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar kategoriyalari.
17. Inson faoliyati natijasida tabiiy landshaftlarga salbiy oqibatlarini

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Biologiya, ekologiya va dorivor o'simliklar" kafedrasini prof.X.T.Boymurodov va v.b.dotsent N.A.Egamqulov tomonidan tuzilgan bo'lib, magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistratlar tayyorgarligining zaruriy mazmuni va darajasiga qo'yilgan talablarga mos ravishda tayyorlangan.

TAQRIZ

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Biologiya, ekologiya va dorivor o'simliklar" kafedrasini prof.X.T.Boymurodov va v.b.dotsent N.A.Egamqulov tomonidan tuzilgan bo'lib, magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistratlar tayyorgarligining zaruriy mazmuni va darajasiga qo'yilgan talablarga mos ravishda tayyorlangan.

"Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fan sifatida uning fanlar sistemasiidagi o'rni, fanning o'rganish obyekti, mazmuni va mohiyati, maqsad va vazifalari, ahamiyati, Yer yuzida dastlabki muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning tashkil etilishi, davlat qo'riqxonalari, buyurtmaxona, milliy tabiat bog'i, tabiat yodgorliklari, pitomniklar va tabiiy landshaftlar, davlat qo'riqxonalariga qo'yiladigan talablar, O'zbekiston davlat qo'riqxonalari, umumiy tavsifi hamda ulardagi o'simlik va hayvonot dunyosi, qo'riqxonalar joylashuvi, tashkil etilish tarixi, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda O'zbekiston Respublikasi "Qizil kitobi"ga kirgan turli tarkibi haqida umumiy tushunchalar beriladi.

Talabalar "Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fanining o'rganish davomida moyoh, qimmatli tabiiy obyektlar va majmualarni, o'simliklar va hayvonlarning irsiy fondini saqlab qolish, inson faoliyatining tabiatga salbiy ta'sir ko'rsatishini oldini olish, tabiiy jarayonlarni o'rganish, atrof tabiiy muhit monitoringini olib borish, ekologik muhofaza va tabiiy resurslarning (akvatoriyalarining) ustuvor ekologik, ilmiy, madaniy, sport, rekreatsiya va sanitariya-sog'lomlashtirish ahamiyatiga ega bo'lgan, xo'jalik maqsadidagi doimiy yoki vaqtincha foydalanishdan to'liq yoki qisman chiqarilgan uchastkalari muhofaza etiladigan tabiiy hududlar bo'yicha tizimlashtirilgan nazariy bilimlar, ko'nikmalar va malakalarga ega bo'ladi.

Fan dasturi fanning mazmunidan kelib chiqib DTS standart talablariga mos tarzda tuzilgan bo'lib "Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar" fanidan olgan nazariy bilimlarni mustahkamlash uchun bir qator amaliy mashg'ulotlar tavsiya etilgan.

Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar fanidan tayyorlangan fan dasturi Oliy ta'limning malaka talablariga mos keladi va u yuqoridagi ko'rsatilgan mutaxassislik bo'yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlash imkoniyatini beradi.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Ekologiya va hayot faoliyati kafedrasidagi dotsent, b.f.f.d Ph.D.

Samarqand

2023 yil

9

	<p>“O‘zbekiston”, 2024. – 481 bet.</p> <p>9. Sven E. Jørgensen., Brian D. Fath et.al. “A New Ecology Systems Perspective”. First edition 2017. Elsevier Linacre House, Jordan Hill, Oxford OX2 8DP, UK Radarweg 29, PO Box 211, 1000 AE Amsterdam, The Netherlands. 290-pp.</p> <p>10. Kimon Hadjilios. Ecology and Applied Environmental. 2014 by Taylor & Francis Group, LLC CRC Press is an imprint of Taylor & Francis Group, an Informa business. 268-pp.</p> <p>11. O‘zbekiston Respublikasi Qizil kitobi. II jildi. Hayvonot olami. Qayta ishlangan va to‘ldirilgan 2-nashr (o‘zbek, rus, ingliz tillarida). – Toshkent, 2019. – 392 bet.</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> <p>12. http://www.Environment.ru.</p> <p>13. http://www.Ecology.ru.</p> <p>14. http://www.Environ.com.</p> <p>15. http://www.Ecolog.com.</p>
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil “29”-avgustdagi “1”-sonli bayoni bilan maqullangan.
8.	<p>Fan/modul uchun mas’ullar:</p> <p>X.T.Boymurodov– SamDVMCHBU, “Biologiya, ekologiya va dorivor o‘simliklar” kafedrasi professori, b.f.d.</p> <p>A.N.Egamqulov – SamDVMCHBU, “Biologiya, ekologiya va dorivor o‘simliklar” kafedrasi v.b., dotsenti, b.f.f.d. PhD.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>1. S.A. Suyarov – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Ekologiya va hayot faoliyati xavfsizligi kafedrasi dotsenti, b.f.f.d. PhD.</p> <p>2. E.E. Isomov – Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti v.b. dotsenti, b.f.f.d. PhD.</p>

	<p>baholash va bashorat qilish.</p> <p>18. O‘zbekistonda muhofaza etiladigan tabiiy hududlar tizimini rivojlantirish sohasida xalqaro aloqalar.</p> <p>19. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlardan oqilona foydalanishning qonuniy asoslari.</p> <p>20. Tabiat yodgorliklar, pitomniklar va tabiiy landshaftlar.</p> <p>21. Milliy tabiat bog‘i va ulardan foydalanish.</p> <p>22. Buyurtmaxonalarning tabiatni muhofaza qilishdagi amaliy ahamiyati.</p> <p>23. Davlat qo‘riqxonalari va ulardagi o‘simlik va hayvonot dunyosi.</p> <p>24. Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar kategoriyalari.</p> <p>25. Miroqi tog‘ - o‘rmon davlat qo‘riqxonasi 1976 Qashqadaryo viloyati 35000.</p>
	<p>IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar</p> <p><i>Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarni tashkil etish tartibini o‘rganish. Tarixiy muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar ma’lumotlarini shakllantirish. Yer yuzidagi muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarni o‘rganish. O‘simliklarning tarqalishida umumiy zonalik qonuniyatini o‘rganish. O‘simlik va hayvonot dunyosini sarab qolish va ko‘paytirishda muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning ahamiyatini oshirish. Inson faoliyati natijasida tabiiy landshaftlarga salbiy oqibatlarni baholash va bashorat qilish. O‘zbekistonning tabiiy- geografik zonalarini sifatini yaxshilash. Ekologik xavfsiz barqaror rivojlanishi maqsadida injenerlik, iqtisodiy, tashkiliy-huquqiy va ijtimoiy qarorlarni optimizatsiya qilish. O‘zbekistondagi mavjud muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning faoliyatiga innovatsion yangiliklarni kiritish. Tabiiy resurslardan foydalanish etikasi. Favqulodda vaziyatlarda veterinariya nazorati. Atmosferaning ifloslanishi va ichimlik suvi tanqisligining organik olamga ta’siri. Orol va orolbo‘yi sharoitidagi favqulodda holat. Organizmlarning ekologik individualligi. Organizmlarning makoga joylashish qonuniyatlari. Sog‘lom turmush tarzini shakllantirish tamoyillari.

<p>17. O'zbekistondagi mavjud muhofaza qilinadigan tabiiy hududlarning faoliyatiga innovatsion yangiliklarni kiritish.</p> <p>18. «Muhofaza qilinadigan tabiiy hududlar» fanining o'rganish obyektini, mazmuni va mohiyati, maqsad va vazifalari, ahamiyati.</p> <p>19. Davlat qo'riqxonalar. Davlat qo'riqxonalariga qo'yiladigan talablar.</p> <p>20. Milliy tabiat bog'lariga qo'yiladigan talablar va ularning ishlash faoliyati.</p>	<p>3.</p> <p>V. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Magistrant bilishi kerak:</p> <p>Fan bo'yicha magistrantlarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Magistrant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekologiya, ekosistema, atrof-muhit, tabiiy sharoitlar, kasbiy salomatlik va ularga ta'sir etuvchi omillar, ekologik muammolarni organik olam va inson hayotidagi tutgan o'rnini qonuniyatlarining nazariy asoslari haqida tasavvurga ega bo'lishi. (bilim) • ekologiya va salomatlik asoslarini; ekologik muammolar va ularning organik olam hamda insonlar hayotidagi o'rnini; abiotik omillar va salomatlikni; biotik, antropogen omillar va salomatlikni; ozon qobig'ining yemirilishi oqibatlarini; "Parnik effekti"ni, biosfera va noosfera haqida ta'limotni; ekosistema va biogeosenoz, uning organik olam va inson hayotida tutgan o'rnini; tabiiy resurslar va ularning klassifikatsiya tamoyillarini; real va potentsial resurslar va favqulodda holatlarni; favqulodda holat sharoitida veterinariya nazoratini; atmosferani ifloslanishi, ichimlik suvi tanqisligi muommosini; Orol va orolbo'yi muammosi sharoiti va favqulodda holatni; ontogenez, irsiyat va salomatlikni; kasbiy etika kodeksini; favqulodda holat sharoitida tabiiy muhitda amalga oshiriladigan dastlabki va asosiy tadbirlarni; tabiatda sodir bo'layotgan o'zgarishlar va holatlar, insonlarning ruhiy holati va stresslarni; kasbiy faoliyat va favqulodda holatlarni; ishlab chiqarish jarayoni va hayot faoliyati xavfsizligini; sog'lom turmush tarzi va favqulodda holatlarni; ekologiya va kasbiy salomatlikning favqulodda holatini hamda zamonaviy uslublarni bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma) • ekologik muammolar, ularning organik olamga ta'siri, tabiatda sodir bo'layotgan o'zgarishlar va holatlar, insonlarning ruhiy holati va stresslar, ontogenez, irsiyat va salomatlik; favqulodda vaziyatlarda veterinariya nazorati, kasbiy etika, kasbiy salomatlik qonuniyatlarini ilmiy tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi; (malaka)
<p>4.</p>	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. 	<p>5.</p> <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.</p>
<p>6.</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yunusov X.B., Izzatullayev Z.I. Boymurodov X.T., Kenjibaeva G.S.. Biogeografiya .Darslik. Samarqand davlat veterinariya meditsinasi,chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Nashr matbaa markazi., Samarqand. 2024. 297–bet. 2. Yunusov X.B., Boymurodov X.T., Elmurodov A.A., Nurniyozov A.A., Abduova A.A., Egamqulov A.N., Turexonov F.F. Ekologiya asoslari. O'quv qo'llanma. Samarqand davlat veterinariya meditsinasi,chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Nashr matbaa markazi, 2024. 238 –bet. 3.Ergashev A.E. "Umumiy ekologiya". Darslik. Toshkent, "O'qituvchi". 2003. 330–bet. 4. Md. Abdul Ahad., A. S. M Anas Ferdous. A Textbook Of Ecology. Copyright- All Rights Reserved By Writer. Publisher- Himachal Publication Bishal Book Complex Banglabazar, Dhaka Edition- First Edition-November 2019. 100 -pp. 	<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 bet. 5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 bet. 6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 bet. 7. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohatlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. Toshkent: "O'zbekiston", 2023. – 398-bet. 8. Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. Toshkent: